

Saksbehandler: Rune Baklien

Dato: 10.05.2019
Dokumentnr DM: 1110274
2019_00267

LANDSMØTESAK: OPPFØLGING AV LM-VEDTAK (7/2015) OM MØTEGODTGJØRELSE FOR FYLKESSTYREMEDLEMMER

Historikk:

Landsmøtet vedtok i LM sak 13/2011 innføring av møtehonorar for deltakelse på fylkesstyremøtene.

Satsene ble lagt på samme nivå som for medlemmer av nominasjonskomiteen. Saken ble i sin tid foreslått av fylkeskontoret i Nordland og var begrunnet i en dalende oppslutning rundt frivillig arbeid. Man ønsket å bruke honorar som virkemiddel for å sikre dyktige og engasjerte fylkesstyremedlemmer.

Til landsmøtet i 2015 gjennomførte NSF en evaluering av ordningen ved å sende ut en enkel spørreundersøkelse til alle fylkesstyreprerentanter med unntak av leder og frikjøpte nestledere. 54 % av respondentene svarte. Av disse mente 62 % at møtehonorar til fylkesstyremedlemmene var fornuftig bruk av medlemmenes penger. 52.6 % mente at møtehonorarer var mindre viktig eller uviktig mht. motivasjonen for å delta i fylkesstyrene, mens ca. 43 % mente det var viktig. 4,5 % svarte «vet ikke». På spørsmål om tidsbruk knyttet til forberedelse i forkant av møter svarte 45 % at honoraret ikke hadde ført til at de brukte mer tid på forberedelser, 41 % at det gjorde det og 13.5 % «vet ikke».

Landsmøtet fattet i sak 7/2015 følgende vedtak om møtegodtgjørelse for fylkesstyremedlemmer:
«Ordningen med møtehonorar for deltakelse på fylkesstyremøtene kontinueres til en grundigere og bredere evaluering legges frem på landsmøtet i 2019.»

Bakgrunn for saken:

Verken satsene eller ordningen som sådan har vært oppe til diskusjon i forbundsstyret siden 2015. For møter inntil 5 timer gis 700 kr, og for møter over 5 timer gis 1200 kr. Spørsmålet er hvordan vi best kan følge opp LM-vedtaket om en «grundigere og bredere evaluering». Det er ikke noe poeng å gjennomføre flere spørreundersøkelser om honorar har noen effekt på styremedlemmenes engasjement og deltakelse. Ifølge valgforsker Johannes Bergh er vi mennesker dårlige til å vurdere og dermed forklare egne handlinger og holdninger. Det er derfor vanskelig å få noe ut av slike spørsmål.

Formålet med en evaluering er normalt å diskutere og evt. justere praksis dersom (i dette tilfellet) virkemiddelet ikke har fungert etter intensjonen. I motsatt fall vil en grundigere evaluering ha liten hensikt. Hvis f.eks. «alle» på forhånd er enig om at honorar uansett er en fornuftig – eller akseptabel – bruk av medlemskontingenten, har en bredere evaluering lite for seg. Da må heller honoraret *begrunnes annerledes*.

Praktisk oppfølging av LM-vedtaket:

1. LM-vedtaket fra 2015 handler egentlig om hvorvidt vi bruker ressurser på en fornuftig og godt begrunnet måte. De fleste fylkeskontorene har sendt inn data over antall møtende (ekskl. fylkesleder) til hvert fylkesstyremøte for periodene 2008-2011 og 2015-2018. Vi har dermed

NORSK SYKEPLEIERFORBUND

Telefon 02409
www.nsf.no

Org.nr: NO 960 893 506 MVA
Fakturaadresse: faktura@nsf.no

kunnet sammenligne fireårsperioden *før* honoraret ble innført med deltakelsen på fylkesstyremøtene i siste landsmøteperiode når ordningen med honorar har vært godt etablert. Dette har vært en grundig og tidkrevende prosess. Det er samlet inn data for 722 møter over disse åtte årene. Totalt antall møtedeltakere utgjør over 5154 personer.

Dette vurderer vi å være en langt bredere og grundigere datainnhenting enn i 2015 som grunnlag for evalueringen. Datakvaliteten har imidlertid i noen tilfeller vært varierende. For den siste fireårsperioden har fylkeskontorene også – etter beste evne - sendt inn data eller et begrunnet estimat for hvor mange av de møtende som har mottatt møtegodtgjørelse.

2. Parallelt med denne innsamlingen har vi innhentet informasjon om noen andre organisasjoners møtegodtgjørelser, samt møtegodtgjørelse for ansattrepresentanter i helseforetak.

Ad 1:

Hypotesen ved innføring av møtegodtgjørelsen var bl.a. at denne ville føre til økt oppslutning rundt frivillig arbeid. Honoraret gis i tilknytning til oppmøte. For å finne ut om det er en sammenheng mellom møtegodtgjørelse og deltakelse i fylkesstyrene har vi altså sammenlignet møtedeltakelse og frekvens for perioden 2008-2011 (*før* honoraret ble innført) med perioden 2015-2018. Vi har sett på møtedeltakelsen over en lengre tidsperiode, for å ta høyde for eventuelle trender over tid. Dersom f.eks. møtedeltakelsen var generelt oppadgående i en lengre periode, vil det tilsynelatende se ut som honoraret hadde en effekt hvis vi kun ser på endring mellom to tidspunkter. Ved å se på utviklingen over en lengre tidsperiode, vil vi se om det skjer en endring i forbindelse med innføringen av honoraret.

Det er viktig å presisere at vi kun kan påvise en evt. statistisk sammenheng og ikke noen årsakssammenheng. Slik er det med alle statistiske analyser. Når det gjelder utvalgsundersøkelser, kan vi i beste fall si noe om styrken på sammenhengen dersom vi finner at den er signifikant. Her er det imidlertid i utgangspunktet *ikke* snakk om et utvalg, siden vi har forsøkt å innhente data for alle fylkesmøter i de nevnte periodene. Når det er sagt, er det naturlig å anta at andre variabler enn møtehonorar har større forklaringskraft (mht. evt. manglende oppmøte), som bl.a. sykdom og vansker med å få permisjon fra jobb. Forventningen ved innføring av honoraret var likevel at dette *ville* bidra til «økt oppslutning rundt frivillig arbeid». Da må vi se nærmere på akkurat denne variabelen og prøve å holde andre variabler konstant.

Nullhypotesen blir da:

H_0 : *Det er ingen sammenheng mellom møtegodtgjørelse og møtedeltakelse.*

Den konkurrerende hypotesen er:

H_1 : *Det er en sammenheng mellom møtegodtgjørelse og møtedeltakelse.*

Funn:

Alle fylker unntatt Finnmark og Sør-Trøndelag har sendt inn opplysninger om møtefrekvens, deltakelse og møtegodtgjørelse. Hordaland og Nordland har bare sendt inn data for siste periode. (Det hadde vært særlig interessant å se alle tallene for Nordland, siden ordningen i sin tid ble foreslått av dem som et virkemiddel for å redusere en dalende oppslutning rundt frivillig arbeid.)

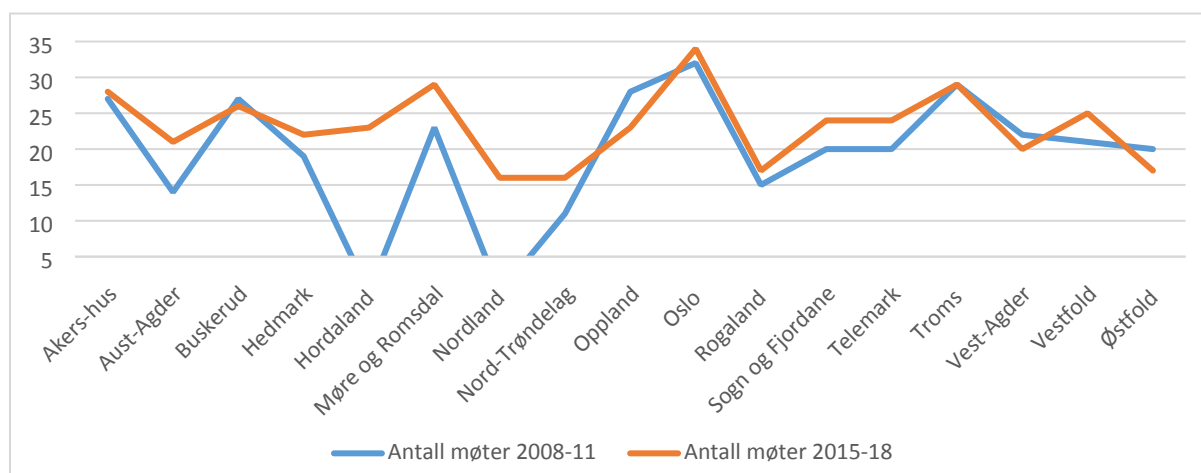
Møtefrekvens:

Oppsummert finner vi at møtefrekvensen i første periode (2008-2011) varierer fra 15 møter (ca. 4 møter i året) til 32 møter. Rogaland og Nord-Trøndelag (mangler tall for 2008) har hatt færrest fylkesstyremøter, mens Oslo (32), Troms (29), Oppland (28) og Buskerud (27) har hatt flest. Noen fylker har altså jevnt over dobbelt så mange møter i året som de som legger seg på det vedtektsfestede minimum med 4 møter pr år.

Møtefrekvensen i siste periode (2015-2018) varierer fra 16 møter i Nord-Trøndelag (snitt på 4 møter pr år) til 29 møter i Troms og Møre og Romsdal (snitt på 7,25 møter pr år) og 34 i Oslo (snitt på 8,5 møter i året). De fylkene som har få møter i året, har jevnt over dette i begge periodene, altså uavhengig av møtehonoraret. Tilsvarende har fylker med mange møter (inntil 9 pr år i første periode) også mange møter pr år i den andre perioden (inntil 9 møter). Se figur 1 for en grafisk fremstilling av møtefrekvensen. Se vedlegg for alle bakgrunnstall og detaljer.

Når man ser på grafene for Aust-Agders del, ser det ut til ha vært en stor økning i antall møter. Dette skyldes imidlertid manglende data for deler av første periode, og ikke at møtefrekvensen var nevneverdig lavere da. Tilsvarende mangler data fra Hordaland og Nordland i første periode.

Fig 1: Møtefrekvens pr fylke 2008-2011 sammenlignet med 2015-2018. (Manglende data for Hordaland og Nordland første periode.)

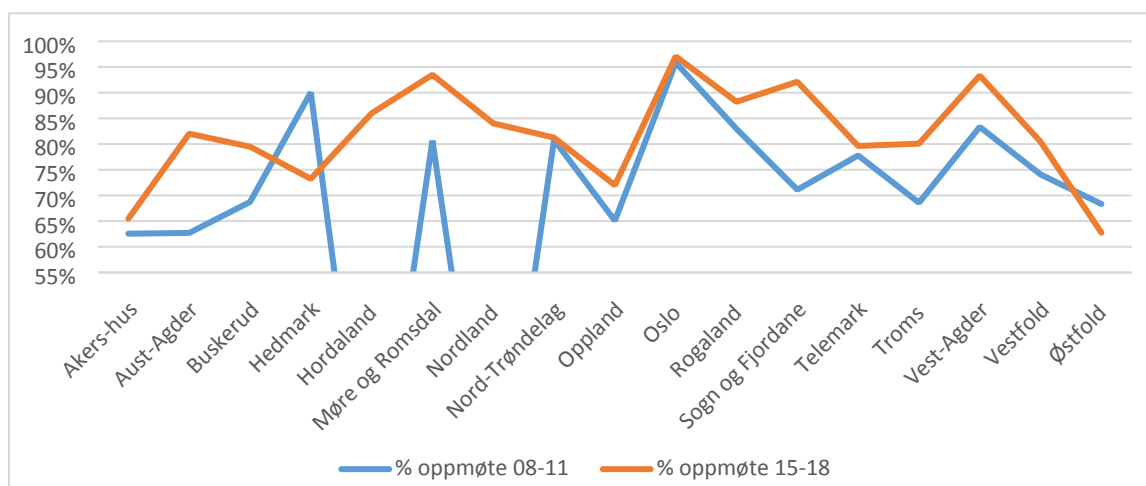
Møtedeltakelse

Fylkesledere i heltidsverv har ikke rett til egen møtegodtgjørelse, og holdes derfor utenom. Ifølge vedtektene er det ni deltakere som skal innkalles til fylkesstyremøtene, og som har rett til møtegodtgjørelse: nestleder, fem medlemmer, 1. vara, studentmedlemmenes representant innen fylket og en representant for lokale faggruppemedlemmer. Noen fylker har i tillegg til de obligatoriske deltakerne også innkalt flere varaer til møtene. Der disse har møtt og deltakelsen har oversteget 9 deltakere utenom fylkesleder, har vi manuelt justert ned tallet for noen av møtene, for at ikke oppmøteprosenten skal virke kunstig høy.

Gjennomsnittlig oppmøte i første periode (2008-2011) ligger på 6,8 deltakere, og for siste periode 7,4 deltakere. Det har altså vært noe økning i oppmøte, se også figur 2 og 3 på neste side.

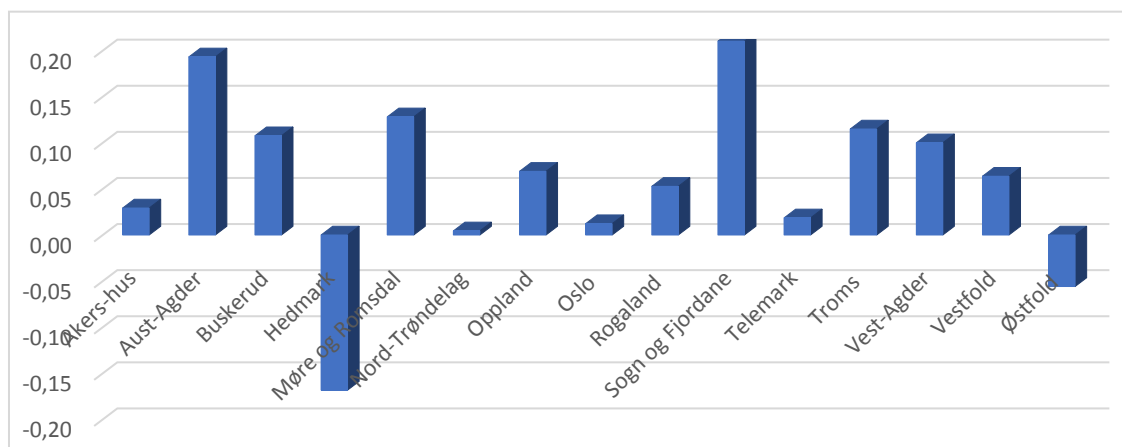
Oppmøteprosenten i første periode, før honoraret ble innført, varierer fra 62,6 % i Akershus til 90 % i Hedmark og 96 % i Oslo. I perioden 2015-2018 varierer oppmøteprosenten fra 65,5 % i Akershus til 93,5 % i Møre og Romsdal og 97 % i Oslo. I Møre og Romsdal, Oslo og noen andre fylker møtte imidlertid flere varaer til samme møte. Dette har vi som sagt korrigeret noe for, men oppmøteprosenten kan fortsatt være «kunstig» høy for disse fylkene og noen andre.

Figur 2: Prosent oppmøte blant fylkesstyremedlemmer i perioden 2008-2011 sammenlignet med 2015-2018. (Manglende data for Hordaland og Nordland i første periode.)

Differansen i oppmøteprosent mellom periodene målt i prosentpoeng (pp) viser en generell økning i deltakelse. Det har vært en økning i oppmøte i alle fylker bortsett fra Hedmark og Østfold, se figur 3. Økningen varierer fra 0,4 pp i Nord-Trøndelag og 1,2 pp i Oslo (status quo) til hele 21 pp i Sogn og Fjordane. (Mangler tall for Hordaland og Nordland i første periode.)

Figur 3: Differanse i oppmøteprosent mellom periodene, målt i prosentpoeng.

Det ser ut til å ha vært en særlig stor økning i oppmøteprosent i Sogn og Fjordane og Aust-Agder. Økningen er på hhv. 21 og 19 prosentpoeng (fra 71 % til 92 %; og fra 62,7 % til 82 %). Økningen for Aust-Agder kan imidlertid ikke uten videre tolkes substansielt, dvs. som et uttrykk for en faktisk økning på 19 prosentpoeng fordi det her mangler noen data for oppmøte i første periode. Kanskje er den faktiske forskjellen mellom periodene noe lavere, men en økning er det nok uansett.

Resultatene for Sogn og Fjordane er også noe usikre. Her har vi imidlertid allerede korrigert noe for flere møtende varaer, så det er nok rimelig å si at det uansett har vært en økning.

Hedmark ser ut til å ha hatt fallende oppmøte, men noe av reduksjonen på -17 prosentpoeng kan nok forklares med at også Hedmark innkalte flere varaer i den første perioden. Dermed kan oppmøtet i første periode virke «feilaktig» høyt.

Tallene for Østfold ser ut til å være reelt sammenlignbare tall. Her har det i så fall vært en nedgang på 5,6 pp fra den ene perioden til den andre, *etter* at møtegodtgjørelsen ble innført. Rogaland har hatt en

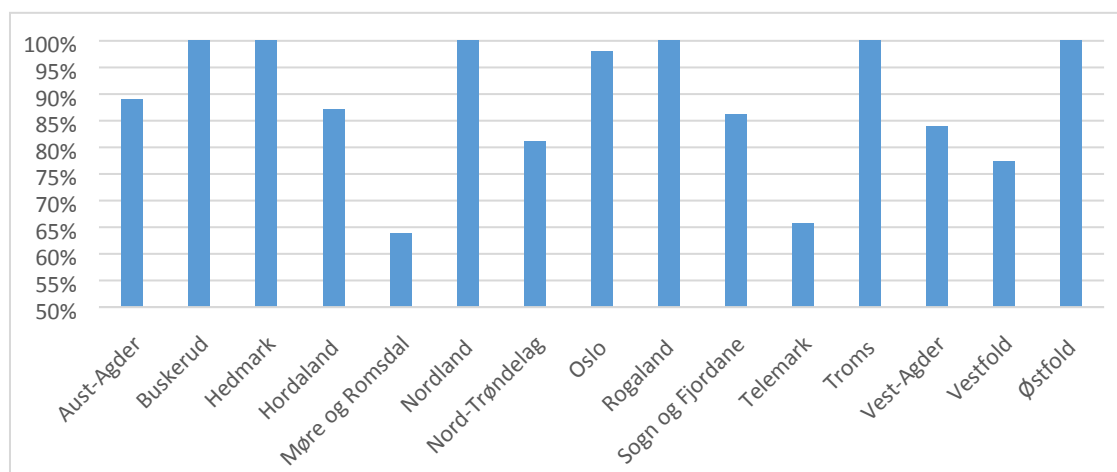
tilsvarende økning på 5,3 pp. I begge fylker har man estimert at samtlige honorarberettigede har fått utbetalt honorar. Det er dermed ikke mulig å si ut fra disse dataene om møtegodtgjørelsen har hatt noen effekt.

Andelen som har mottatt møtegodtgjørelse i 2015-2018

For flere av fylkene er det vanskelig å si eksakt hvor mange som har mottatt møtegodtgjørelse. Det skyldes bl.a. tekniske vansker med å spore utbetalinger i Visma og BI. I noen fylker er det systematisk 1-2 deltakere som ikke har krevd honorar i etterkant. I Møre og Romsdal ser det ut til å ha vært en økning i deltakelsen på ca 13 prosentpoeng, men andelen som har krevd møtegodtgjørelse er her kun på 64 %. Sogn og Fjordane har også, som vi så, en relativt stor økning i fylkesstyremøte. Her har 86 % krevd møtegodtgjørelse i etterkant. Vestfold ser ut til å ha hatt en økning på 6,4 % i oppmøteandel, mens 77 % har her krevd honorar i etterkant.

Det er i det hele tatt vanskelig å si at økt oppmøte kan forklares med møtegodtgjørelsen. Figur 4 viser andelen som faktisk (evt. estimert) har mottatt møtegodtgjørelse:

Figur 4: Andelen som har mottatt møtegodtgjørelse i 2015-2018.

Vi ser her at andelen som har mottatt møtegodtgjørelse ligger mellom 64 % og 100 %. I flertallet av fylkene ligger nok andelen mellom 80-100 %. (Akershus og Oppland har ikke tall/estimat for hvor mange som har fått møtegodtgjørelse, og er derfor ikke med på figuren.)

Oppsummering

Kort oppsummert er det vanskelig å se noen klar effekt av møtegodtgjørelsen mht. deltakelse på fylkesstyremøtene. Noen fylkesledere melder at honoraret bidrar til at fylkesstyremedlemmene i større grad føler seg forpliktet til å forberede seg. I spørreundersøkelsen i 2015 svarte imidlertid 45 % at honoraret ikke hadde ført til mer tid på forberedelser. Det er nok fortsatt delte opplevelser her.

Det meldes ellers at særlig studentrepresentantene og faggrupperepresentantene (bl.a. i Oslo) setter stor pris på honoraret, siden de bruker fritid på møtene.

Ad 2 – andre foreningers og foretaks møtegodtgjørelser:

Utdanningsforbundet:

Medlemmer av fylkesstyrene (fylkeslag) mottar ikke slik godtgjøring. Det har vært diskutert i noen fylker, og da på grunn av geografiske avstander og fylkesstyremedlemmer som ikke har frikjøp ut over styremøtene. Styremedlemmer i lokallagene (kommuner og bydeler i Oslo), mottar imidlertid møtegodtgjørelse på inntil 500kr pr møte man har deltatt på.

Legeforeningen:

Legeforeningens lokalforeninger er selvstendige juridiske enheter. Sentralledet har derfor ingen oversikt eller innflytelse over hvordan den enkelte forening praktiserer dette. Imidlertid fører sentralledet regnskap for én lokalforening. I denne foreningen mottar det enkelte styremedlem kr 1 250 for hvert styremøte de deltar på. Generelt praktiseres også en møtegodtgjørelse per møtedag for andre møter. Denne satsen følger hovedforeningens satser, som i 2019 er på kr 825 per møtedag. I hovedforeningen utbetales møtegodtgjørelse kun i forbindelse med møter utenom ordinær arbeidstid.

Ansattrepresentanter i Helse Sør-Øst:

Ansattrepresentanter får godtgjørelse på lik linje med styremedlemmer etter følgende fordeling:
Små helseforetak: kr 89 300 pr år (Sunnaas sykehus HF og Sykehusapotekene HS)
Mellomstore: kr 119 400 pr år
Store helseforetak: kr 130 600 pr år (OUS HS)

Helse Nord:

Godtgjørelsen til styremedlemmer i helseforetakene (HF) i Helse Nord:
Styreleder: kr 180 000
Styrets nestleder: kr 119 000
Styremedlemmer: kr 110 000

Konklusjon

LM-vedtak 7/15 om å legge frem en grundigere og bredere evaluering av ordningen med møtehonorar for deltakelse på fylkesstyremøtene anses som fulgt opp. Selv om det er vanskelig å si at innføring av møtegodtgjørelse har nevneverdig effekt på møtedeltakelse, er det grunn til å tro at honoraret for *noen* bidrar til en økt forpliktelse til å stille forberedt. Honorarordningen foreslås opprettholdt, med da begrunnet i verdsetting av frivillig arbeid og ikke for å bidra til økt deltakelse.

Forbundsstyret anbefaler landsmøtet å fatte følgende vedtak

Landsmøtet tar saken til orientering.

Landsmøtets endelige vedtak:

Landsmøtet tar saken til orientering

Med vennlig hilsen
NORSK SYKEPLEIERFORBUND

Eli Gunhild By
forbundsleder

Olaug Flø Brekke
generalsekretær

